

โครงการฝึกอบรมการไก่เล็กเพื่อป้องกันและรับข้อพิพาท ในระดับชุมชน

เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันชุมชนในชนบทได้ขยายตัวขึ้น ทั้งการเพิ่มของจำนวนประชากร และความเจริญทางวัฒนธรรม กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในชนบทได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สังคมชนบทจึงได้แปรเปลี่ยนไปจากสังคมที่ยึดมั่นในอารีประเพณี กลายเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่มีการแข่งขันซึ่งผลประโยชน์ และยิ่งประชาชนมีปัญหาเรื่องการทำมาหากิน ภาระการณ์ครองซึ่งและสังคมสิ่งแวดล้อมรัดตัว ความผูกพันทางสัญชาติและการอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติค่อยๆ หายไป ความขัดแย้งก็เกิดมากขึ้น กลายเป็นคดีความต่างๆ ทั้งทางแพ่งและทางอาญา แม้รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทาง ทุ่มเทงบประมาณและกำลังคนเป็นจำนวนมาก เพื่อลดคดีพิพาทด้วยที่ให้น้อยลง และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้รวดเร็วและเป็นธรรมยิ่งขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังมีอยู่ ไม่มีที่ทำจะลดลงแต่ประการใด

การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนี้ ในอดีตสังคมไทยในชนบท ได้อาศัยระบบการประนีประนอมข้อพิพาท โดยกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับความเคารพนับถือในหมู่บ้าน หรือชุมชนซึ่งทราบความเป็นไปของสังคมในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นเป็นอย่างดี เป็นผู้แก้ไขปัญหาเบื้องต้น ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ประนีประนอมระหว่างข้อพิพาทภายในท้องถิ่นของตน ซึ่งก็ได้ผลอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ในปัจจุบัน เมื่อสังคมแปรเปลี่ยนไปเป็นสังคมแห่งการแข่งขันทางเศรษฐกิจมากขึ้น กรณีพิพาทในเรื่องต่างๆ ก็มากขึ้น เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งหรือข้อพิพาทมากขึ้น หากคู่กรณีทางทางตกลงกันเองไม่ได้ วิถีทางที่จะแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นก็โดยการนำคดีขึ้นสู่ศาล วิธีการนี้แม้จะเป็นทางหนึ่งที่สามารถยุติปัญหาข้อพิพาทลงได้ แต่การแพ้ชนะกันก่อนข้างเด็ดขาด บางครั้งกลับก่อให้เกิดความบาดหมางกันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการนำคดีขึ้นสู่ศาล เป็นที่ทราบกันว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ต้องเสียเวลาและไม่สะดวก จำนวนทุนทรัพย์ที่ไม่สูงนักก็จะไม่คุ้มค่าในการดำเนินการฟ้องร้อง ทำให้ผู้เสียหายสูญเสียโอกาสที่จะได้หนี้สินคืน ทั้งยังสร้างความไม่สงบแก่คลุกหนี้ ทำให้กระบวนการทางศาลไม่อาจเยียวยาปัญหาความเดือดร้อนของคนในสังคมเสมอไป เป็นเหตุให้กลับนำเสนอข้อพิพาทให้ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นยุติปัญหาข้อพิพาทให้ ซึ่งกระบวนการยุติข้อพิพาทของผู้มีอิทธิพลนี้ อาจจะใช้วิธีการรุนแรง เช่น การทวงหนี้ของระบบ อุ้มฝ่า ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

ประกอบกับเทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม และสำนักงานอัยการจังหวัดทองผาภูมิ ได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนในตำบลสหกรณ์นิคมขึ้น เพื่อเป็นการไก่เล็กข้อพิพาทระหว่างข้าราชการ หรือหน่วยงานของรัฐกับประชาชนหรือระหว่างประชาชนกับประชาชน ให้คำปรึกษาปัญหากฎหมาย ทั้งแก้พนักงานท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ช่วยเหลือนิติกรรมสัญญา ภายใต้เงื่อนไขตามระเบียบว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการสูงสุดฯ ฯ เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการไก่เล็กเพื่อป้องกันและรับข้อพิพาท ในระดับชุมชนขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนทั่วไปสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ไก่เล็ก ประเมินและรับข้อพิพาทในระดับชุมชน และได้รู้ถึงภาระหน้าที่ บทบาทในการมีส่วนร่วมเพื่อยุติปัญหาในชุมชนของตน และเป็นการพัฒนาศักยภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพในการประนีประนอมและรับข้อพิพาท อันเป็นการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางเลือก กระบวนการการประนีประนอมข้อพิพาททั้งทางแพ่งและทางอาญา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่ใกล้เกลี่ยประจำท้องถิ่น

๒.๒ เพื่อให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน กรรมการหมู่บ้านและประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและอาญา และกฎหมายทั่วไปที่มาเกี่ยวข้องในการใกล้เกลี่ยประสานมุมและระจับข้อพิพาทได้เพียงพอที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับขั้นตอนการใกล้เกลี่ยและประสานมุมข้อพิพาท รวมทั้งการใช้ศิลปะในการใกล้เกลี่ยประสานมุมและระจับข้อพิพาทให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนกลุ่มทุรกันดาร เพื่อให้สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๐ คน

๔. วิธีการดำเนินการ

๔.๑ ประสานกับผู้นำชุมชน เรื่องบุคลากรที่จะเข้าฝึกอบรม

๔.๒ จัดการฝึกอบรมบรรยายความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการใกล้เกลี่ยและประสานมุมข้อพิพาท (รายละเอียดปรากฏตามผนวก ก แนบท้ายโครงการ)

๔.๓ แจกเอกสารการประสานมุมข้อพิพาท และการใกล้เกลี่ยข้อพิพาท แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๔.๔ แบ่งกลุ่มๆละ ๑๐ คน ฝึกปฏิบัติวิธีการใกล้เกลี่ยประสานมุมและระจับข้อพิพาท

๔.๕ ทำแบบทดสอบก่อน และหลังการฝึกอบรม (Pre-test, post-test)

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม ร่วมกับสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

๗. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๓ สำนักปลัดเทศบาล แผนงานรักษาความสงบภายใน งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความสงบภายใน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่าย เกี่ยวนองบ้านการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการใกล้เกลี่ย ประสานมุมและระจับข้อพิพาทในระดับชุมชน ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท

๑. ค่าจัดทำป้ายโครงการ ขนาด ๑.๘x๔ เมตร

เป็นเงิน ๘๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารกลางวันจำนวน ๑ มื้อ/วัน ๗๐ บาท จำนวน ๕๐ คน

เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ/วัน ๒๕ บาท จำนวน ๕๐ คน

เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๔. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ ท่าน ๓ ชั่วโมง/วัน ๖๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท

๕. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๒ ท่าน ๒ ชั่วโมง/วัน ๖๐๐ บาท

เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

๖. ค่าใช้จ่ายอื่นๆฯลฯ

เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (หนึ่งหมื่นสามพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๑๔,๑๐๐ บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

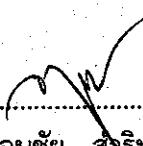
และงบประมาณจากสำนักงานอัยการจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๙,๕๐๐ บาท

ในการจัดซื้อค่าวัสดุและอุปกรณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๐ คน เป็นเงิน ๑๗,๕๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

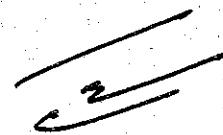
ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับความรู้ และประสบการณ์ในด้านการไกล่เกลี่ยและประเมินข้อพิพาท กฎหมายทั่วไป กฎหมายแพ่งและอาญา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงานที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย และประเมินข้อพิพาทในเบื้องต้นได้ อันเป็นการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาใช้ ลดคดีชี้สู่ศาล สร้างความ สมานฉันท์ในสังคม ประชาชนอยู่ด้วยความสงบสุข นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

๙. ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....

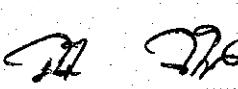
(นายอนุชัย สาริทธิ์)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

๑๐. ผู้พิจารณาโครงการ

(ลงชื่อ).....

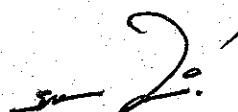
(นายวันชัย ปalaวัฒน์)
ปลัดเทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม

๑๑. ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายเฉลิมชัย จันทร์แปลง)
รองนายกเทศมนตรีตำบลสหกรณ์นิคม

๑๒. ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายสำราวน ใจชื่อ)
นายกเทศมนตรีตำบลสหกรณ์นิคม